

Nr 219.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående anslag för budgetåret 1948/49 till bidrag till Stockholms stadsmission för viss alkoholistvårdande verksamhet.

(3:e avd.)

I en inom andra kammaren väckt motion (II: 359) har herr *Johnsson* i Stockholm hemställt, att riksdagen måtte besluta att jämväl för nästa budgetår bevilja Stockholms stadsmission ett anslag av 10 000 kronor för dess nykterhetsvårdsbyrå.

På yrkande av samme motionär (motionen II: 140) anvisade förra årets riksdag (statsutskottets utlåtande nr 232, riksdagens skrivelse nr 418) till Bidrag till Stockholms stadsmission för viss alkoholistvårdande verksamhet för innevarande budgetår under V a huvudtiteln ett anslag av 10 000 kronor. Statsutskottet hade i sitt utlåtande hänvisat till ett av 1946 års alkoholistvårdsutredning i anledning av motionen gjort uttalande, vilket var fogat såsom bilaga till utskottets utlåtande.

Stockholms stadsmission har i en den 7 oktober 1947 dagtecknad skrivelse hos Kungl. Maj:t gjort framställning om anslag för nästa budgetår till samma ändamål med oförändrat belopp.

Häröver har *1946 års alkoholistvårdsutredning* den 22 oktober 1947 avgivit infortrat utlåtande, vari utredningen erinrat om sitt ovan berörda uttalande i anledning av förra årets motion i ämnet och därefter anfört följande.

Experimentstadiet i fråga om denna byrås verksamhet torde icke kunna anses passerat förrän ytterligare erfarenheter under nästa budgetår hunnit samlas. Utredningen har ett gott intryck av byråns hittillsvarande verksamhet.

Från Stockholms stads sjukhusdirektion har utredningen inhämtat, att Stockholms stad omkring årsskiftet 1947/48 kommer att öppna en alkoholistpoliklinik vid Södersjukhuset, vilken torde komma att till väsentlig del möta det behov av poliklinisk behandling av alkoholmissbrukare i Stockholm, vilket Stockholms stadsmissions nykterhetsvårdsbyrå nu tillgodoser. Vid sådant förhållande torde behovet av denna byrå komma att minska. I avbidan på erfarenheterna av verksamheten vid ovannämnda alkoholistpoliklinik anser sig dock utredningen icke böra motsätta sig att statsanslag beviljas denna nykterhetsvårdsbyrå även för nästa budgetår, vilket anslag dock bör utgå med ett i förhållande till det begärda anslaget reducerat belopp.

Numera har alkoholistvårdsutredningen framlagt ett den 14 februari 1948 dagtecknat betänkande med förslag till lag om nykterhetsvård (SOU 1948: 23). Däri erinrar utredningen att två polikliniker för alkoholmissbrukare för närvarande äro i verksamhet, varav den ena, Stockholms stadsmissions nu ifrågavarande nykterhetsvårdsbyrå, helt inriktat sig på vad utredningen ansett vara den viktigaste uppgiften för en sådan poliklinik, nämligen konsultation och öppen behandling eller förmedling av medicinsk specialvård i

sådana fall, då vederbörande alkoholmissbrukare själv önskar behandling men icke vill vända sig till nykterhetsnämnden för att erhålla sådan.

Att döma av de gynnsamma erfarenheterna av hittills gjorda försök med medicinska hjälpstationer av här förevarande slag synas dessa, framhåller utredningen, kunna göra värdefulla insatser, då det gäller att diagnostisera och behandla eller förmedla medicinsk vård åt alkoholmissbrukare. Utredningen anser idén med dylika undersöknings- och hjälpställen så värdefull, att länsnykterhetsnämnder och kommunala nykterhetsnämnder, som icke tillhöra länsnämnds verksamhetsområde, böra kunna erhålla medel ur särskilt anslag för att upprätta och driva sådana relativt enkelt utrustade medicinska utrednings- och hjälporgan. Dessa böra enligt utredningens mening endast anordnas provisoriskt i avvaktan på tillkomsten av psykiatriska lasarettavdelningar, vilka i framtiden torde komma att tillgodose behovet av poliklinisk undersökning och behandling av alkoholmissbrukare. Till kostnaderna för drift i länsnykterhetsnämndernas regi av förslagsvis 20 sådana polikliniker har utredningen i sina kostnadsberäkningar upptagit ett belopp av 100 000 kronor.

Utskottet. Enligt vad utskottet inhämtat torde den av alkoholistvårdsutredningen i remissutlåtandet den 22 oktober 1947 omnämnda alkoholist-polikliniken vid Södersjukhuset — vilken skulle komma att till väsentlig del möta det behov, som stadsmissionens nykterhetsvårdsbyrå nu tillgodoser — på grund av hinder, som synes bli långvarigt, ej komma i gång på länge. Vidare har det uppgivits för utskottet, att nykterhetsvårdsbyrån torde komma att nedläggas, därest fortsatt stöd av statsmedel icke skulle erhållas. Med hänsyn till alkoholistvårdsutredningens ovan återgivna uttalanden och vad utskottet jämväl i övrigt inhämtat om den fortsatta verksamheten under det nu snart tilländalupna budgetåret, synes det utskottet, att under sådana omständigheter ett tillfälligt understöd bör utgå jämväl för verksamheten under nästa budgetår. För att den skall kunna fortgå i oförminskad omfattning, synes anslaget böra anvisas med oförändrat belopp.

På Kungl. Maj:t torde få ankomma att utfärda närmare bestämmelser rörande anslagets disposition och de villkor, vilka lämpligen böra förenas med understödets utbetalande.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till motionen II: 359 till *Bidrag till Stockholms stadsmission för viss alkoholistvårdande verksamhet* för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 10 000 kronor.

Stockholm den 22 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 216.
